

ПОРАДИ СТАРШОКЛАСНИКАМ

Хто допомагає (і заважає) вибрати професію?

Позиція старших членів сім'ї - які вважають, що несуть пряму відповідальність за твоє благополуччя і тому прагнуть нав'язати свою думку. До речі, не так вже погано, коли хто-небудь за тебе переживає і хоче допомогти, але все таки - це твоє майбутнє. Залиши за собою остаточний вибір. І навіть право на помилку!

Позиція друзів і подруг - дружні стосунки в юнацькому віці часто дуже міцні і можуть серйозно впливати на вибір професії. Але спробуйте ухвалити незалежне рішення, знову-таки: це твоє майбутнє. Для цього слід дотримуватися правила - ухвалене рішення повинне відповідати твоїм інтересам, і нічийм більше!

Позиція вчителів, шкільних педагогів - спостерігаючи за поведінкою, учбовою і позаучбовою діяльністю учнів, досвідчений педагог може знати багато такого, що приховано від непрофесійних очей. Тому, якщо у тебе виникли проблеми з вибором професії, запитай у вчителя. Звичайно, у того, якому ти довіряєш. І знову-таки, стеж, щоб остаточне рішення відповідало твоїм інтересам.

Особисті плани і уявлення про майбутню роботу. У тому числі і уявлення про передбачуваний рівень доходів. Щоб ці уявлення не були занадто відірваними від землі, потрібно постаратися дізнатися якомога більше про свою майбутню професію. Не соромся питати, знайомся з людьми, дізнавайся про все досконально. Краще витратити небагато часу сьогодні, чим кусати собі лікті після закінчення ВНЗ.

Здібності - спирайся на них не тільки за успіхами в навчанні, але і за досягненнями в найрізноманітніших видах діяльності. Не забувай також і про можливість удатися до допомоги психолога, пройти тестування, скористатися радою досвідченого педагога.

Рівень вимог на суспільне визнання. Як би складно це не звучало, суть приблизно така: кожна людина прагне визнання, воно є винятково важливим для особи. І тим не менше: не кожному призначено стати знаменитим співаком, видатним політиком або лауреатом Нобелівської премії. Плануючи свій трудовий шлях, зважай на реалістичність вимог. Адже за розчарування доводиться платити дуже дорого.

Інформованість - важливо подбати про те, щоб зібрані відомості про професію не виявилися спотвореними, неповними, односторонніми. Якщо професія тобі сподобалася просто тому, що в кіно це виглядає класно, дізнайся, як йдуть справи насправді. Як? Можна попроситися стати учнем або асистентом професіонала. Нехай спочатку тобі дістанеться сама нецікава робота: купувати для нього каву, виносити сміття або ввічливо посміхатися клієнтам, нічого. Тільки так ти за короткий строк дізнаєшся, як все насправді.

Прочитавши уважно цей список, ти зрозумієш, що здібності і таланти людини при виборі майбутньої роботи враховуються в останню чергу. Чи правильно це? Відповідь очевидна: звичайно, ні! Постарайся звернути

пильну увагу на цей важливий компонент вибору, який єдиний може принести успіх в житті - власні таланти і здібності.

Вирішуючи, яка професія цікавить тебе найбільше, намагайся враховувати не лише думку твоїх батьків, друзів і знайомих, а, в першу чергу, те, що подобається саме тобі. Подумай, міг би ти займатися цією справою день за днем, протягом, можливо, не одного року, докладаючи максимум зусиль і старань? Адже зараз, щоб добитися в житті успіху, потрібно прагнути бути кращим в будь-якій з вибраних тобою спеціальностей.

Також ти повинен чітко визначитися: на що ти очікуєш від майбутньої професії. Для цього необхідно врівноважити твої професійні та особисті прагнення, а також реальні потреби на ринку праці і твої запити щодо професійної самореалізації:

- обрана професія і твої життєві цінності: наприклад, чи буде вона сприяти твоєму духовному зростанню, якщо для тебе це є важливим; чи зможеш ти, наприклад, займаючись музикою, вирішувати проблеми екології, якщо це один з твоїх найголовніших життєвих пріоритетів;

- твої життєві плани і обрана професія: якщо у твоїх планах, припустимо, є бажання об'їздити весь світ, то, вибравши професію вчителя, ти навряд чи зможеш досягти поставленої мети. Або ти мрієш про велику сім'ю, тоді, обравши професію капітана дальнього плавання або іншу, пов'язану з тривалими відрядженнями, ти, швидше за все, не відчуватимеш себе комфортно, перебуваючи багато часу далеко від родини;

- твої назрілі сьогоднішні проблеми. Подумай, чи є у тебе можливість, перш за все матеріальна, вчитися на стаціонарі декілька років? Адже багато професій, наприклад лікаря, актора та інші, не припускають заочного навчання. Також важливо було б дізнатися наперед, де і в якому місті навчають обраній тобою спеціальності. Якщо у твої плани, з якихось причин, не входить переїзд на час навчання в інше місто, наприклад, хворіє хтось з батьків і йому потрібна твоя допомога і підтримка, переглянь свої плани і підбери щось аналогічне.

Можливо, з часом ти зможеш освоїти вподобану тобою спеціальність, адже зараз безліч людей здобувають другу освіту, чим заслуговують тільки пошани.

Реальне працевлаштування за обраною спеціальністю. Вивчи ринок вакансій на сьогоднішній день і його тенденції з перспективою на час твого навчання. Чи не буде так, що, провчившись 4-5 років, віддавши масу сил і коштів, тобі доведеться або терміново перенавчатися, або погоджуватися на роботу, яка має вельми віддалене відношення до твоєї професії, або взагалі його не має. В даному випадку, скоріш за все, тобі не обійтися без консультації фахівця служби зайнятості. Тільки він зможе кваліфіковано розповісти, на яке працевлаштування за твоїм фахом в даному регіоні ти реально можеш розраховувати.